

**Άκυρη απόλυση προστατευόμενου συνδικαλιστικού στελέχους και αξίωση
πραγματικής απασχόλησης κατά το νέο άρθρο 656 Α.Κ.**

Η απόλυση συνδικαλιστικών στελεχών είναι κατ' αρχήν απαγορευμένη, εκτός εάν συντρέχει ένας από τους λόγους που περιοριστικώς αναφέρονται στο άρθρο 14 παρ. 10 ν.1264/1982 και διαπιστωθεί αυτός κατά τη διαδικασία του άρθρου 15. εάν δεν συντρέχει ο λόγος αυτός και δεν διαπιστωθεί κατά την προαναφερθείσα διαδικασία, η καταγγελία από τον εργοδότη της συνδέουσας με το συνδικαλιστικό στέλεχος συμβάσεως εργασίας είναι άκυρη και ο εργοδότης, αρνούμενος να αποδεχθεί τις υπηρεσίες του, περιέρχεται σε υπερημερία εργοδότη και οφείλει μισθούς υπερημερίας. Για την προστασία αυτή απαιτούνται οι εξής προϋποθέσεις, που αποτελούν ουσιώδη στοιχεία της αγωγής και πρέπει να αναφέρονται στο δικόγραφο της: α) Έγκυρη σύμβαση εργασίας. β) Ο μισθωτός να είναι νόμιμα εκλεγμένο μέλος της διοίκησης νομίμως συσταθέντος συνδικαλιστικού σωματείου, ή νόμιμα διορισμένο μέλος της προσωρινής διοίκησής του, ή μέλος της προσωρινώς εκλεγείσας διοίκησης υπό ίδρυση σωματείου. γ) Ο εργοδότης να τελεί σε γνώση της ιδιότητας του μισθωτού του δ) Δυνατότητα απασχολήσεως του συνδικαλιστικού στελέχους στην επιχείρηση του εργοδότη. Η γνώση του εργοδότη ως προς την συνδικαλιστική ιδιότητα του απολυομένου, η οποία μπορεί να λάβει χώρα με οποιονδήποτε τρόπο, πρέπει, προκειμένου περί νομικού προσώπου, να υπάρχει στο νόμιμο εκπρόσωπό του, καθώς και σε εκείνον ο οποίος έχει ορισθεί κατά τους κανόνες της προσθήσεως για να τον εκπροσωπεί στον τομέα της εργασίας ή τις διοικητικές υπηρεσίες του, με δικαίωμα προσλήψεως και απολύσεως προσωπικού ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό του. Οι προστατευτικές για το συνδικαλιστικό στέλεχος διατάξεις έχουν τεθεί προς διαφύλαξή του, όταν, εξαιτίας της συνδικαλιστικής του δράσης, έρχεται σε αντίθεση με τα συμφέροντα του εργοδότη και οξύνονται οι σχέσεις τους. Η επίκληση της προστασίας μπορεί να αποκρουσθεί από τον εργοδότη ως καταχρηστική εάν η συμπεριφορά του συνδικαλιστικού στελέχους εξέρχεται των ορίων της γνήσιας συνδικαλιστικής δράσης και εξικνείται μέχρι διαπράξεως ποινικού αδικήματος σε βάρος του εργοδότη ή μέχρι σημείου παραβάσεως θεμελιωδών υποχρεώσεων, ώστε να δημιουργείται αναταραχή στον εργασιακό χώρο και κλίμα κλονισμού της εμπιστοσύνης του εργοδότη προς το πρόσωπό του. Η διαπίστωση της συνδρομής ή μη τέτοιας καταχρηστικής ασκήσεως δικαιώματος απόκειται στα πολιτικά δικαστήρια. Κατά το άρθρο 656 Α.Κ., όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 61 ν. 4139/2013 και σύμφωνα με το άρθρο 98 του ίδιου νόμου εφαρμόζεται και επί των εκκρεμών υποθέσεων, αν ο εργοδότης έγινε υπερήμερος ως προς την αποδοχή της εργασίας, ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα να απαιτήσει εκτός των άλλων, και την πραγματική απασχολήσή του. Επομένως για τη θεμελίωση της σχετικής αξιώσεως του εργαζομένου αρκεί μόνη η υπερημερία του εργοδότη, χωρίς να απαιτείται η συνδρομή καμίας άλλης ιδιαίτερης περιστάσεως. Αυτό συνάγεται ευθέως και από την αιτιολογική έκθεση του ν. 4139/2013, στην οποία αναφέρεται ότι η κρατήσασα στη νομολογία άποψη, σύμφωνα με την οποία η αναγνώριση αξιώσεως του εργαζομένου για πραγματική απασχόληση υφίσταται μόνον όταν συντρέχουν ιδιαίτερες περιστάσεις αποδίδει παρωχημένες αντιλήψεις για τη σπουδαιότητα της εργασίας για τον άνθρωπο και ότι η εργασία αποτελεί κατ' εξοχήν έναν από τους σπουδαιότερους παράγοντες της αναπτύξεως της προσωπικότητας του ανθρώπου, η δε αξίωση για μισθούς υπερημερίας δεν αρκεί από μόνη της για την προστασία του δικαιώματος εργασίας. Το άρθρο 656 Α.Κ. εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση υπερημερίας, δηλαδή και στην περίπτωση που οφείλεται σε άκυρη απόλυση συνδικαλιστικού στελέχους.

Κυριότερες διατάξεις:

N.1264/1982 άρθρα 14 και 15
A.K. άρθρα 69, 79, 92, 180, 281 και 656
N. 4139/2013 άρθρα 61 και 98
K.Πολ.Δ. άρθρα 335, 338-340 και 559 αρ. 1, 8, 11γ και 19

Πρόεδρος: Αναστασία Καρέλλου, Αντιπρόεδρος
Εισηγητής: Γεώργιος Παπαηλιάδης, Αρεοπαγίτης
Δικηγόροι: Σταμάτης Τερεζάκης – Ηλίας Σαρακενίδης

Κατά το άρθρο 14 παρ. 5 του νόμου 1264/1982 «Για τον εκδημοκρατισμό του Συνδικαλιστικού Κινήματος και την κατοχύρωση των συνδικαλιστικών ελευθεριών των εργαζομένων» είναι άκυρη η καταγγελία της σχέσεως εργασίας: α) των μελών της Διοικήσεως, σύμφωνα με το άρθρο 92 του Α.Κ. της Συνδικαλιστικής Οργανώσεως, β) των μελών της προσωρινής, σύμφωνα με το άρθρο 79 του Α.Κ., Συνδικαλιστικής Διοικήσεως που διορίζει το δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 69 του Α.Κ., και γ) των μελών της Διοικήσεως που εκλέγονται προσωρινά κατά την ίδρυση Συνδικαλιστικής Οργανώσεως. Η απαγόρευση ισχύει κατά τη διάρκεια της θητείας και ένα χρόνο μετά τη λήξη της, εκτός εάν συντρέχει ένας από τους λόγους της παραγράφου 10 και διαπιστωθεί κατά τη διαδικασία του άρθρου 15.

Από τις διατάξεις αυτές, με τις οποίες θεσπίσθηκε αυξημένη ειδική προστασία των συνδικαλιστικών στελεχών απέναντι στην καταγγελία της συμβάσεως εργασίας από τον εργοδότη, προκύπτει ότι κατ'αρχήν απαγορεύεται η απόλυση συνδικαλιστικών στελεχών, εκτός εάν συντρέχει ένας από τους λόγους που, περιοριστικώς, αναφέρονται στην παράγραφο 10 του εν λόγω άρθρου 14 και διαπιστωθεί αυτός κατά τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 15 του ίδιου νόμου. Εάν δεν συντρέχει ο λόγος αυτός και δεν διαπιστωθεί κατά την προαναφερθείσα διαδικασία, η καταγγελία από τον εργοδότη της συνδέουσας με το συνδικαλιστικό στέλεχος συμβάσεως εργασίας είναι άκυρη και θεωρείται ότι δεν έγινε (άρθρο 180 του Α.Κ.) και ο εργοδότης, αρνούμενος μετά την άκυρη αυτή καταγγελία να αποδεχθεί τις υπηρεσίες του μισθωτού (συνδικαλιστικού στελέχους), περιέρχεται σε υπερημερία εργοδότη και οφείλει μισθούς υπερημερίας.

Για την προστασία αυτή απαιτούνται οι εξής προϋποθέσεις, οι οποίες αποτελούν και ουσιώδη στοιχεία της αγωγής, που πρέπει να αναφέρονται στο δικόγραφο της: α) Έγκυρη σύμβαση παροχής εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου β) Ο μισθωτός να είναι νόμιμα εκλεγμένο μέλος της διοικήσεως νομίμως συσταθέντος συνδικαλιστικού σωματείου, ή νόμιμα διορισμένο μέλος της προσωρινής διοικήσεως του ή μέλος της προσωρινώς εκλεγείσας διοικήσεως υπό ίδρυση σωματείου γ) Ο εργοδότης να τελεί σε γνώση της ιδιότητας αυτής του μισθωτού του και δ) Δυνατότητα απασχολήσεως του συνδικαλιστικού στελέχους στην επιχείρηση του εργοδότη.

Η πιο πάνω γνώση του εργοδότη ως προς την συνδικαλιστική ιδιότητα του απολυομένου εργαζομένου, η οποία μπορεί να λάβει χώρα με οποιονδήποτε τρόπο, πρέπει προκειμένου περί νομικού προσώπου, να υπάρχει στο νόμιμο εκπρόσωπό του, δηλαδή από εκείνον που έχει ορισθεί από το νόμο ή το καταστατικό να το εκπροσωπεί, καθώς και από εκείνον ο οποίος έχει ορισθεί κατά τους κανόνες της προσθήσεως για να το εκπροσωπεί στον τομέα εργασίας ή τις διοικητικές υπηρεσίες του, με δικαίωμα προσλήψεως και απολύσεως του προσωπικού, ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό του (Α.Π. 83/2010).

Πάντως, ο μισθωτός-συνδικαλιστικό στέλεχος δεν παύει, ως εκ της ιδιότητάς του αυτής, να υπόκειται σε όλες τις υποχρεώσεις του μισθωτού (άρθρα 648 και 652 του Α.Κ.). Οι σχετικές διατάξεις δε προστατευτικές του μισθωτού-συνδικαλιστικού στελέχους έχουν τεθεί προς διαφύλαξή του, όταν, εξαιτίας της συνδικαλιστικής του δράσεως, έρχεται σε αντίθεση με τα συμφέροντα του εργοδότη και οξύνονται οι σχέσεις τους. Έτσι, η επίκληση προστασίας του λόγω ακυρότητας της καταγγελίας

της εργασιακής συμβάσεως ως συνδικαλιστικού στελέχους για απόληψη μισθών υπερημερίας και πραγματική απασχόλησή του μπορεί να αποκρουσθεί από τον εργοδότη ως καταχρηστική (άρθρο 281 του Α.Κ.), εάν η συμπεριφορά του εξέρχεται από τα όρια της παραπάνω (γνήσιας) συνδικαλιστικής δράσεως και εξικνείται μέχρι διαπράξεως ποινικού αδικήματος σε βάρος του εργοδότη ή μέχρι σημείου παραβάσεως θεμελιωδών υποχρεώσεών του, ώστε να δημιουργείται αναταραχή στο εργασιακό χώρο και κλίμα κλονισμού της εμπιστοσύνης του εργοδότη, χωρίς υπαιτιότητα του τελευταίου (εργοδότη), προς το πρόσωπό του.

Η διαπίστωση της συνδρομής ή μη τέτοιας καταχρηστικής ασκήσεως δικαιώματος είναι έργο των πολιτικών δικαστηρίων, τα οποία επιλαμβάνονται αγωγής για καταβολή μισθών υπερημερίας και για πραγματική απασχόληση του ακύρως απολυθέντος μισθωτού-συνδικαλιστικού στελέχους (Α.Π. 84/2010, Α.Π. 1102/2001).

Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 656 του Α.Κ. όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 61 του νόμου 4239/2013 και σύμφωνα με το άρθρο 98 του ίδιου νόμου εφαρμόζεται και επί των εκκρεμών υποθέσεων, αν ο εργοδότης έγινε υπερήμερος ως προς την αποδοχή της εργασίας, ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα να απαιτήσει, εκτός των άλλων, και την πραγματική απασχόλησή του. Επομένως, για τη θεμελίωση της σχετικής αξιώσεως του εργαζομένου αρκεί μόνη η υπερημερία του εργοδότη, χωρίς να απαιτείται η συνδρομή καμίας άλλης ιδιαίτερης περιστάσεως. Αυτό συνάγεται ευθέως και από την αιτιολογική έκθεση του νόμου 4139/2013*, στην οποίαν αναφέρεται ότι η κρατήσασα στη νομολογία άποψη, σύμφωνα με την οποίαν η αναγνώριση αξιώσεως του εργαζομένου για πραγματική απασχόληση υφίσταται μόνον όταν συντρέχουν ιδιαίτερες περιστάσεις, αποδίδει παρωχημένες αντιλήψεις για την σπουδαιότητα της εργασίας για τον άνθρωπο και ότι η εργασία αποτελεί κατ'εξοχήν έναν από τους σπουδαιότερους παράγοντες της αναπτύξεως της προσωπικότητας του ανθρώπου, η δε αξίωση για μισθούς υπερημερίας δεν αρκεί από μόνη της για την προστασία του δικαιώματος εργασίας.

Σημειώνεται ότι η παραπάνω διάταξη του άρθρου 656 του Α.Κ. εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση υπερημερίας, δηλαδή και στην περίπτωση που οφείλεται σε άκυρη απόλυση συνδικαλιστικού στελέχους, ενώ το γεγονός ότι η απόλυση της ενάγουσας ήταν μεταγενέστερη του χρόνου τροποποιήσεως του ανωτέρω άρθρου (20.3.2013), δεν αποκλείει την εφαρμογή του τροποποιημένου αυτού άρθρου, διότι η υπερημερία της εναγομένης-εκκαλούσας, στην οποίαν αυτή διατελεί από τότε που απέκρουσε με καταγγελία την προσφορά της εργασίας της ενάγουσας (Α.Π. 597/2006) και από την οποίαν ακριβώς πηγάζει η υποχρέωσή της για πραγματική απασχόληση της ενάγουσας εξακολούθησε ασφαλώς και από την ισχύ του άρθρου αυτού (υπό την οποίαν και θα εκτελεσθεί η σχετική διάταξη της αποφάσεως).

Τέλος, κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αριθμ. 1 του Κ.Πολ.Δ. ιδρύεται λόγος αναιρέσεως, αν παραβιάστηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου, στον οποίον περιλαμβάνονται και οι ερμηνευτικοί κανόνες των δικαιοπραξιών αδιαφόρως αν πρόκειται για νόμο ή έθιμο, ελληνικό ή ξένο, εσωτερικού ή διεθνούς δικαίου.

Η παράβαση των διδαγμάτων της κοινής πείρας αποτελεί λόγο αναιρέσεως μόνον αν τα διδάγματα αυτά αφορούν την ερμηνεία κανόνων δικαίου ή την υπαγωγή των πραγματικών γεγονότων σ' αυτούς. Ο κανόνας δικαίου παραβιάζεται αν αυτός δεν εφαρμόσθηκε, ενώ συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του, ή αν εφαρμόσθηκε, ενώ δεν έπρεπε, καθώς και αν το δικαστήριο προσέδωσε στον εφαρμοστέο κανόνα έννοια διαφορετική από την αληθινή (Ολ.Α.Π. 2/2-13, Ολ.Α.Π. 7/2006, Ολ.Α.Π. 36/1988, Α.Π. 1632/2013). Στην περίπτωση που το δικαστήριο έκρινε κατ'ουσίαν την υπόθεση, η παραβίαση κανόνα ουσιαστικού δικαίου κρίνεται ενόψει των πραγματικών γεγονότων, που ανελέγκτως δέχθηκε ότι αποδείχθηκαν το δικαστήριο της ουσίας και της υπαγωγής αυτών στο νόμο και ιδρύεται αυτός ο λόγος αναιρέσεως, αν οι πραγματικές παραδοχές της αποφάσεως καθιστούν φανερή την παραβίαση (Α.Π. 625/2008, Α.Π. 38/2008).

Στην προκειμένη περίπτωση το Μονομελές Εφετείο Θεσσαλονίκης, και κατά την ανέλεγκτη των πραγμάτων κρίση του, δέχθηκε τα εξής ουσιώδη:

Με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου που καταρτίστηκε στην Θεσσαλονίκη την 21 Μαρτίου 2007, μεταξύ της εναγομένης επιχειρήσεως παροχής υπηρεσιών ασφαλείας και της ενάγουσας, η οποία διέθετε την απαιτούμενη, από το νόμο, για το προσωπικό ασφαλείας, άδεια, η τελευταία προσελήφθη από την πρώτη προκειμένου να απασχοληθεί, μετά από υπόδειξή της, ως φύλακας ακινήτων τρίτων, οι οποίοι είχαν αναθέσει την φύλαξη και επιτήρησή τους στην εναγομένη εταιρεία, αντί ημερομισθίου, το οποίο κατά τη διάρκεια της εργασιακής σχέσεως ανήλθε στο ποσό των 25,78 ευρώ. Σε εκτέλεση της συμβάσεως αυτής η ενάγουσα απασχολήθηκε στην υπηρεσία της εναγομένης μέχρι την 18.7.2012, οπότε η σύμβασή της καταγγέλθηκε εγγράφως, με ταυτόχρονη καταβολή της νόμιμης αποζημιώσεως, από την εναγομένη ανώνυμη εταιρεία.

Ως αιτία της καταγγελίας η εναγομένη ανέφερε στο σχετικό της έγγραφο τα εξής: «Ότι η ενάγουσα την 27.6.2012 και περί ώρα 04:33, σε έλεγχο που πραγματοποίησε ο αρχιφύλακας-επόπτης της εταιρείας Ι.Α., συνοδεία του οδηγού του περιπολικού οχήματος (patrol) Κ.Χ., στις εγκαταστάσεις του πελάτη της, με την επωνυμία «...», όπου η ενάγουσα είχε τοποθετηθεί βάσει του θεωρημένου προγράμματος εργασίας για να παρέχει τις εργασίες της, καταλήφθηκε να κοιμάται επί δέκα λεπτά τουλάχιστον «... αδιαφορώντας για την ασφάλεια του χώρου και τα μέτρα ασφαλείας και μετατρέποντας, ουσιαστικά, τον χώρο του φυλακίου, σε χώρο αναπαύσεως...» δίχως να αντιληφθεί το περιπολικό ου εισήλθε στον χώρο και στάθμευσε σε απόσταση 3-4 μέτρων από το φυλάκιο με αναμμένη τη μηχανή και τα φώτα, αλλά και το φλάς από το κινητό τηλέφωνο, με το οποίο οι προαναφερόμενοι ελεγκτές την έβγαλαν φωτογραφία σε στάση ύπνου».

Το μεσημέρι της ίδιας ημέρας κινήθηκε η πειθαρχική διαδικασία σε βάρος της ενάγουσας, που κλήθηκε εγγράφως σε απολογία. Επειδή όμως τελούσε σε άδεια αναψυχής από την 2.7.2012, η ενάγουσα δεν πληροφορήθηκε την εκ μέρους της εναγομένης εταιρείας, καταγγελία της συμβάσεως της παρά μόνον την 18.7.2012 (αμέσως μετά την λήξη της άδειάς της) οπότε μετέβη στις εγκαταστάσεις της παραπάνω εταιρείας (όπου παρείχε τις υπηρεσίες της) για να εργασθεί. Κατά την απολογία της που επακολούθησε η ενάγουσα αρνήθηκε το αποδιδόμενο σ' αυτήν πειθαρχικό παράπτωμα. Ωστόσο, δέχθηκε το δευτεροβάθμιο δικαστήριο ότι η ενάγουσα πράγματι κατελήφθη κατά τον παραπάνω χρόνο να κοιμάται κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας της στις εγκαταστάσεις της προαναφερομένης επιχείρησης που εφύλασσε.

Παρόλα αυτά η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας της ενάγουσας ήταν άκυρη για τον ακόλουθο λόγο: Την 15.5.2012 διενεργήθηκαν εκλογές για την ανάδειξη Διοικητικού Συμβουλίου στο τοπικό επιχειρησιακό σωματείο με την επωνυμία «...», που ιδρύθηκε νομότυπα το έτος 2003, αριθμεί 20 εγγεγραμμένα μέλη και διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο. Στις εκλογές αυτές η ενάγουσα εκλέχθηκε αναπληρώτρια γενική γραμματέας. Επομένως, είχε την ιδιότητα του προστατευόμενου, από τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 5 του νόμου 1284/1982, συνδικαλιστικού στελέχους, η οποία ήταν γνωστή στους εκπροσώπους της εναγομένης, με συνέπεια η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας της κατά τη διάρκεια της θητείας της, να μην μπορεί να γίνει παρά μόνον για τους περιοριστικά αναφερόμενους στον πιο πάνω νόμο λόγους, και βέβαια στους λόγους αυτούς δεν υπάγεται το ανωτέρω αναφερόμενο πειθαρχικό της παράπτωμα (που σημειωτέον η συνδρομή του δεν μπορούσε να διαπιστωθεί, ούτε και διαπιστώθηκε από την Επιτροπή Προστασίας Συνδικαλιστικών Στελεχών του άρθρου 15 του ίδιου ως άνω νόμου).

Θα πρέπει βέβαια να ελεγχθεί τυχόν καταχρηστικότητα της εκ μέρους της ενάγουσας επικλήσεως της προστασίας της ως συνδικαλιστικού στελέχους, όπως υποστηρίζει με την σχετική της ένσταση η εναγομένη ανώνυμη εταιρεία. Σχετικά, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο δέχθηκε ότι η ενάγουσα κατά τη διάρκεια της εργασιακής

της σχέσεως υπήρξε καλή υπάλληλος, συνεπής στις υποχρεώσεις της, αποδοτική και υπεύθυνη. Τα μοναδικά μέχρι τότε παραπτώματά της ήταν μία αυθαίρετη απουσία, την 5.9.2009, προκειμένου να μετάσχει σε συλλαλητήριο που είχε διοργανώσει η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος και η πραγματοποίηση του περιμετρικού ελέγχου των φυλασσομένων εγκαταστάσεων (περιπολία) σε χρόνο που υπερέβαινε τα προβλεπόμενα 30 λεπτά της ώρας (τον Φεβρουάριο του έτους 2012) για τα οποία επιπλήχθηκε εγγράφως από την εναγομένη. Τα παραπτώματα αυτά, σύμφωνα με τις παραδοχές της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν είναι σοβαρά αφού το μεν πρώτο ούτε ασυνήθιστο είναι για συνδικαλιστικά στελέχη, ούτε και προέκυψε από πουθενά ότι προκάλεσε οποιοδήποτε πρόβλημα στην λειτουργία της εναγομένης, το δε δεύτερο είναι αναμενόμενο να συμβεί μία φορά στη διάρκεια πολλών ετών (21.3.2007 έως 18.7.2012) εκτελέσεως του ιδιαίτερα δύσκολου επαγγέλματος της παροχής υπηρεσιών φυλάξεως. Το δε σοβαρότερο παραπάνω περιστατικό (να κοιμηθεί κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας της) δεν είχε επαναληφθεί ποτέ στη διάρκεια των ανωτέρω ετών και ήταν μεμονωμένο. Ασφαλώς δε οφείλεται σε κόπωση της ενάγουσας την συγκεκριμένη ημέρα και όχι σε κάποια πρόθεσή της να αμελεί συστηματικά τα καθήκοντά της, κάτι που δεν μπορεί να συναχθεί ούτε και από την συνολική εκτίμηση της υπηρεσιακής συμπεριφοράς της.

Δέχθηκε ακολούθως το δευτεροβάθμιο δικαστήριο ότι ενόψει των ανωτέρω το συγκεκριμένο πειθαρχικό παράπτωμα που οδήγησε στην απόλυση της ενάγουσας, ούτε από μόνο του, αλλά ούτε και σε συνδυασμό με τα προηγηθέντα, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως συμπεριφορά της εξερχόμενης των ορίων της (γνήσιας) συνδικαλιστικής δράσεως και δεν υπάρχει, κατά την κρίση του δικαστηρίου, παράβαση θεμελιωδών υποχρεώσεων της ενάγουσας τέτοια που να δημιουργήσει αναταραχή στον εργασιακό χώρο και κλίμα κλονισμού εμπιστοσύνης της εναγομένης εργοδότης της προς το πρόσωπό της. Την παραδοχή αυτή δεν αναιρεί το γεγονός ότι η εναγομένη προέβη την 22.2.2013, στην καταγγελία της συμβάσεως εργασίας άλλου μισθωτού της και συγκεκριμένα του Χ.Τ., ο οποίος κατελήφθη να κοιμάται κατά τη διάρκεια της φυλάξεως αφού, πέραν του ότι η απόλυσή του αυτή ήταν μεταγενέστερη της ένδικης απολύσεως της ενάγουσας, αποτελεί επιλογή της εναγομένης για άλλο περιστατικό με δικά της κριτήρια που ασφαλώς δεν δεσμεύουν το παρόν δικαστήριο για την κρινομένη υπόθεση, αλλά απλώς συνεκτιμώνται με τα παρόντα δεδομένα.

Αντιθέτως, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο δέχθηκε ότι η ενάγουσα δεν είχε μεθοδεύσει την εκλογή της ως συνδικαλιστικού στελέχους με σκοπό να μπορεί να επικαλείται καταχρηστικά την ιδιότητά της αυτή, όπως υποστηρίζει η εναγομένη, επιχειρώντας να στηρίξει και έτσι την ένσταση καταχρηστικής ασκήσεως των ασκουμένων με την αγωγή δικαιωμάτων της ενάγουσας. Πιο συγκεκριμένα, είναι μεν γεγονός ότι οι εκλογές για την ανάδειξη του Διοικητικού Συμβουλίου του παραπάνω σωματείου διεξάγονταν κάθε χρόνο (την 3.2.2008, 31.5.2009, 8.2.2020, 8.2.2011 και 25.5.2012) αντί για την καταστατική πρόβλεψη για εκλογές ανά διετία, η επιλογή όμως αυτή του σωματείου δεν προέκυψε από πουθενά ότι έγινε με σκοπό την εναλλαγή των μελών του στις προστατευόμενες από το νόμο 1264/1982 θέσεις και πολύ περισσότερο δεν προέκυψε ότι η ενάγουσα (που εξελέγη μέλος της διοικήσεως του σωματείου κατά τα έτη 2008, 2010 και 2012) μεθόδευσε επιτηδευμένα την συμμετοχή της στη διοίκηση του σωματείου, όχι για να ασκήσει πραγματική συνδικαλιστική δραστηριότητα, αλλά για να έχει την ασυλία του νόμου, ώστε ανενόχλητη να αθετεί τις απορρέουσες από την σύμβαση εργασίας υποχρεώσεις της. Στο συμπέρασμα αυτό (όσον αφορά ειδικά στην ενάγουσα) κατέληξε το δευτεροβάθμιο δικαστήριο συνεκτιμώντας κυρίως το ότι η ενάγουσα υπήρξε, όπως προαναφέρθηκε, γενικά υπάλληλος συνεπής στις υποχρεώσεις της, αποδοτική και υπεύθυνη.

Περαιτέρω, δέχθηκε το ως άνω δικαστήριο ότι, συνεπεία της ακυρότητας της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας της ενάγουσας, η εναγομένη, που αρνείται την αποδοχή των προσηκόντως προσφερομένων υπηρεσιών της ενάγουσας, περιήλθε σε κατάσταση υπερημερίας εργοδότη, που από πουθενά δεν προέκυψε ότι έχει αρθεί

μέχρι σήμερα και που βέβαια εξακολουθούσε σε όλη τη διάρκεια του αναφερομένου στην αγωγή χρονικού διαστήματος, δηλαδή από την καταγγελία (18.7.2012) μέχρι τις 18.5.2013.

Συνεπώς, οφείλει στην ενάγουσα τις (μη ειδικά αμφισβητούμενες ως προς τους υπολογισμούς) αποδοχές υπερημερίας του χρονικού αυτού διαστήματος, που ανέρχονται στο συνολικό χρηματικό ποσό των (25,78 ευρώ, που ήταν το καταβαλλόμενο ημερομίσθιο X 25 ημέρες το μήνα X 10 μήνες + 644,50 ευρώ για δώρο Χριστουγέννων 2012 + 334,75 ευρώ για επίδομα αδειάς 2012 + 412,00 ευρώ για αναλογία αποδοχών αδειάς 2012)7.836,25 ευρώ.

Με βάση όλες τις παραπάνω παραδοχές το δευτεροβάθμιο δικαστήριο δέχθηκε την αγωγή ως και κατ'ουσίαν βάσιμη, αναγνώρισε την ακυρότητα της καταγγελίας της συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας της ενάγουσας από την εναγομένη, υποχρέωσε την τελευταία να αποδέχεται πραγματικά και προσηκόντως την εργασία της ενάγουσας, καταδίκασε την εναγομένη σε χρηματική ποινή 1.500 ευρώ σε περίπτωση μη συμμορφώσεώς της με τη διάταξη της αποφάσεως να αποδέχεται την πραγματική απασχόληση της ενάγουσας και υποχρέωσε την εναγομένη να καταβάλει στην ενάγουσα το ποσό των 7.836, 25 ευρώ με το νόμιμο τόκο από τότε που το κάθε επιμέρους κονδύλιο κατέστη ληξιπρόθεσμο και απαιτητό, δηλαδή από το τέλος κάθε μήνα για τους μισθούς και από 1.1.2013 για τα λοιπά ποσά μέχρι και την ολοσχερή τους εξόφληση.

Κρίνοντας έτσι το Εφετείο, ορθώς ερμήνευσε και εφάρμοσε τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 5 του νόμου 1264/1982, καθώς και αυτές των άρθρων 180, 281,648, 652, 653 και 656 του Α.Κ. όπως η τελευταία διάταξη ισχύει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 61 του νόμου 4139/2013, 98 του τελευταίου νόμου και οι πρώτος, δεύτερος και έβδομος λόγοι της αιτήσεως αναιρέσεως, με τους οποίους προσάπτονται στην προσβαλλομένη απόφαση οι κε του άρθρου 559 αριθμ. 1 του Κ.Πολ.Δ. αναιρετικές πλημμέλειες, είναι αβάσιμοι.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αριθμ. 19 του Κ.Πολ.Δ. αναίρεση επιτρέπεται αν η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση και ιδίως αν δεν έχει καθόλου αιτιολογίες ή έχει αιτιολογίες αντιφατικές ή ανεπαρκείς σε ζητήματα που ακούν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Από την υπόψη διάταξη, που αποτελεί κύρωση της παραβάσεως της διατάξεως του άρθρου 93 παρ. 3 του Συντάγματος, προκύπτει ότι ο προβλεπόμενος από αυτήν λόγος αναιρέσεως ιδρύεται όταν στην ελάχιστονα πρόταση του νομικού συλλογισμού δεν εκτίθενται καθόλου πραγματικά περιστατικά (έλλειψη αιτιολογίας) ή όταν τα εκτιθέμενα δεν καλύπτουν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται βάσει του πραγματικού του εφαρμοστέου κανόνα δικαίου για την επέλευση της έννομης συνέπειας που απαγγέλθηκε ή την άρνησή του (ανεπαρκής αιτιολογία) ή όταν αντιφάσκουν μεταξύ τους [(αντιφατική αιτιολογία) Ολ.Α.Π. 1/1999]. Δεν υπάρχει όμως ανεπάρκεια αιτιολογιών, όταν η απόφαση περιέχει συνοπτικές μεν αλλά πλήρεις αιτιολογίες (Α.Π. 622/1983).

Εξάλλου, το κατά νόμο αναγκαίο περιεχόμενο της ελάχιστονης προτάσεως προσδιορίζεται από τον εκάστοτε εφαρμοστέο κανόνα ουσιαστικού δικαίου, του οποίου το πραγματικό πρέπει να καλύπτεται πλήρως από τις παραδοχές της αποφάσεως στο αποδεικτικό της πόρισμα και να μην καταλείπονται αμφιβολίες (Α.Π. 413/1993). Ελλείψεις δε αναγόμενες μόνον στην ανάλυση και στάθμιση των αποδεικτικών μέσων και γενικότερα ως προς την αιτιολόγηση του αποδεικτικού πορίσματος, αν αυτό διατυπώνεται σαφώς, δεν συνιστούν ανεπαρκείς αιτιολογίες (Ολ.Α.Π. 861/1984). Δηλαδή μόνον το τι αποδείχθηκε ή δεν αποδείχθηκε είναι ανάγκη να εκτίθεται στην απόφαση πλήρως και σαφώς και όχι γιατί αποδείχθηκε ή δεν αποδείχθηκε (Α.Π. 2102/2014, Α.Π. 1547/1997). Αν η ασάφεια, ανεπάρκεια ή αντιφατικότητα των αιτιολογιών της προσβαλλομένης αποφάσεως αφορά την εκτίμηση των αποδείξεων ή την εκτίμηση εγγράφου ή παράβαση των δικονομικών διατάξεων, ο σχετικός λόγος απορρίπτεται ως απαράδεκτος.

Τέλος, τα επιχειρήματα του δικαστηρίου που σχετίζονται με την εκτίμηση των αποδείξεων δεν συνιστούν παραδοχές επί τη βάσει των οποίων διαμορφώνεται το

αποδεικτικό πόρισμα και ως εκ τούτου δεν αποτελούν «αιτιολογία» της αποφάσεως, ώστε στο πλαίσιο της ερευνώμενης διατάξεως του αριθμού 19 του άρθρου 559 του Κ.Πολ.Δ. να επιδέχεται αυτή μομφή για αντιφατικότητα ή ανεπάρκεια, ενώ δεν δημιουργείται ο ίδιος λόγος αναιρέσεως του αριθμού 19 του άρθρου 559 του Κ.Πολ.Δ., ούτε εξαιτίας του ότι το δικαστήριο δεν αναλύει ιδιαιτέρως και διεξοδικά τα μη συνιστώσα αυτοτελείς ισχυρισμούς επιχειρήματα των διαδίκων (Α.Π. 1385/2015, Α.Π. 1379/2015).

Στην προκειμένη περίπτωση το δευτεροβάθμιο δικαστήριο με την προσβαλλομένη απόφασή του δέχθηκε ανελέγκτως τα αναφερόμενα στους προηγούμενους ως άνω λόγους (πρώτος, δεύτερος και έβδομος) πραγματικά περιστατικά τα οποία προς αποφυγή ασκόπως επαναλήψεων δεν εκτίθενται εκ νέου. Με τις ως άνω παραδοχές, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο διέλαβε στην προσβαλλομένη απόφαση πλήρεις και επαρκείς αιτιολογίες και οι αντίθετες αιτιάσεις της αναιρεσείουσας που προσβάλλονται με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως (αληθώς από το άρθρο 559 αριθμ. 19 και όχι από το 559 αριθμ. 1 του Κ.Πολ.Δ.) είναι αβάσιμες.

Κατά το άρθρο 559 αριθμ. 8 του Κ.Πολ.Δ. η απόφαση είναι αναιρετέα αν το δικαστήριο παρά το νόμο έλαβε υπόψη πράγματα που δεν προτάθηκαν ή δεν έλαβε υπόψη πράγματα που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Ως «πράγματα» θεωρούνται αυτοτελείς πραγματικοί ισχυρισμοί, που τείνουν στην θεμελίωση, κατάλυση ή παρακώλυση του ασκουμένου, με την αγωγή, ένσταση ή αντένσταση, ουσιαστικού δικαιώματος (Α.Π. 1580/2009, Α.Π. 1120/2007, Α.Π. 231/2007).

Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλομένη απόφαση, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο έλαβε υπόψη του την επί του άρθρου 281 Α.Κ. ερειδομένη ένσταση, την οποίαν απέρριψε κατ' ουσία, ως προς όλες τις τις διακρίσεις. Με βάση λοιπόν τα παραπάνω οι τέταρτος και πέμπτος λόγοι της αιτήσεως αναιρέσεως με τους οποίους υποστηρίζονται τα αντίθετα και προσάπτονται στην προσβαλλομένη απόφαση οι εκ του άρθρου 559 αριθ. 8 του Κ.Πολ.Δ. αναιρετικές πλημμέλειες, είναι αβάσιμοι.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αρ. 11 περ. γ' του Κ.Πολ.Δ. αναίρεση επιτρέπεται αν το δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι επικαλέσθηκαν και προσκόμισαν.

Εξάλλου, από τις διατάξεις των άρθρων 335 και 338 έως και 340 του Κ.Πολ.Δ. συνάγεται ότι το δικαστήριο της ουσίας, προκειμένου να διαγνώσει την αλήθεια των πραγματικών ισχυρισμών που ασκούν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης, υποχρεούται να λάβει υπόψη όλα τα αποδεικτικά μέσα τα οποία νόμιμα επικαλούνται και προσκομίζουν οι διάδικοι. Δεν επιβάλλεται όμως η διενέργεια ειδικής μνείας ή ξεχωριστής αξιολογήσεως ενός εκάστου αποδεικτικού στοιχείου στην απόφαση. Για τον αναιρετικό έλεγχο αρκεί το ότι από την γενική, κατ' είδος αναφορά στα αποδεικτικά μέσα, σε συνδυασμό με το συνολικό περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθίσταται αδιστακτως βέβαιο ότι συνεκτιμήθηκαν όλα τα αποδεικτικά μέσα που υποβλήθηκαν, νομίμως στην κρίση του δικαστηρίου της ουσίας, χωρίς κανένα να παραλειφθεί.

Στην προκειμένη περίπτωση από την υπάρχουσα στην προσβαλλομένη απόφαση διαβεβαίωση, κατά την οποίαν τα πραγματικά περιστατικά που έγιναν δεκτά από το δικαστήριο της ουσίας αναφορικά με τους αυτοτελείς ισχυρισμούς των διαδίκων αποδείχθηκαν, εκτός των άλλων, από όλα ανεξαιρέτως τα έγγραφα που οι διάδικοι επικαλέσθηκαν και προσκόμισαν νόμιμα, σε συνδυασμό και με το όλο περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεν καταλείπεται αμφιβολία ως προς το ότι το Μονομελές Εφετείο Θεσσαλονίκης, προς συναγωγή του αποδεικτικού του πορίσματος, έλαβε υπόψη του όλα ανεξαιρέτως τα έγγραφα που νομίμως επικαλέσθηκαν και προσκόμισαν οι διάδικοι, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και όλες οι επικαλούμενες από αυτήν, εξώδικες δηλώσεις. Επομένως, ο έκτος από τους λόγους της αιτήσεως αναιρέσεως, με τον οποίον αποδίδεται στην προσβαλλομένη απόφαση το ότι δεν έλαβε υπόψη τα προαναφερόμενα έγγραφα και συγκεκριμένα τις

επικαλούμενες, από την αναιρεσεύουσα, ως άνω εξώδικες δηλώσεις και προσάπτεται στην προσβαλλομένη απόφαση η αναιρετική πλημμέλεια του άρθρου 559 αρ. 11 περ. γ' του Κ.Πολ.Δ. είναι αβάσιμος.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω πρέπει να απορριφθεί η κρινομένη αίτηση αναίρεσεως.

Κατόπιν αυτών το, με τις προτάσεις της παρούσας συζητήσεως, υποβαλλόμενο αίτημα της αναιρεσεύουσας περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση καθίσταται άνευ αντικειμένου. Τέλος, πρέπει να καταδικασθεί η αναιρεσεύουσα, λόγω της ήττας της, στα δικαστικά έξοδα της αναιρεσίβλητης (άρθρα 176, 183 και 191 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δ.), όπως καθορίζονται ειδικότερα στο διατακτικό (Απορρίπτει την αίτηση για αναίρεση της υπ' αριθμ. 198/2015 αποφάσεως του Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης).

*Βλ. το κείμενο της αιτιολογικής έκθεσης σε: ΕΕργΔ 2013, 593